

ARCHIEF BUREAU VOOR MEDISCHE SPORTKEURING
LATER (1963) DE STICHTING MEDISCHE
SPORTKEURING TE BREDA

1937-1970 + aanvulling

1964-1973

Afd. III-153

Aanwinst: 1982-54
1983-58

ARCHIEF VAN HET BUREAU VOOR MEDISCHE SPORTKEURING,

vanaf 1963

DE STICHTING MEDISCHE SPORTKEURING TE BREDA,

1936-1972.

door

J. Mathijssen

Breda, 1987

INHOUDSOPGAVE

INLEIDING

GESCHIEDENIS VAN HET BUREAU VOOR MEDISCHE SPORT- KEURING, VANAF 1963 STICHTING MEDISCHE SPORTKEU- RING TE BREDA	I
GESCHIEDENIS VAN HET ARCHIEF EN VERANTWOORDING VAN DE INVENTARISATIE	V
NOTENAPPARAAT	VI
BIJLAGE 1.LIJST VAN FUNCTIONARISSEN VAN DE STICH- TING MEDISCHE SPORTKEURING TE BREDA	VII
2.LIJST VAN DE IN 1987 Vernietigde stukken	VIII
INVENTARIS VAN HET ARCHIEF VAN HET BUREAU VOOR DE MEDISCHE SPORTKEURING, VANAF 1963 STICHTING MEDISCHE SPORTKEURING TE BREDA	
STUKKEN VAN ALGEMENE AARD	1
STUKKEN BETREFFENDE BIJZONDERE ONDERWERPEN	2
I Organisatie	2
II Financiën	3
III Personeel	4
IV Taakuitvoering	4

GESCHIEDENIS VAN HET BUREAU VOOR MEDISCHE SPORTKEURING, VANAF 1963 STICHTING MEDISCHE SPORTKEURING TE BREDA

Prof. Jongbloed, de physioloog die na de oorlog vooral het sportwetenschappelijk onderzoek in Nederland op gang bracht, omschrijft de sportgeneeskunde als "de wetenschap die zich bezighoudt met alle medische aspecten van de sportbeoefening, zowel van basaalwetenschappelijk als van preventieve en curatieve aard". (1)

Kennis van de gezonde mens in omstandigheden van lichamelijke en mentale belasting is de basis van de sportgeneeskunde. Een onderdeel van de sportgeneeskunde is de medische sportkeuring.

De medische sportkeuring heeft tot doel om de sportbeoefenaar en vooral de besturen van sportverenigingen en sportbonden te wijzen op de gevaren, die verbonden zijn aan het beoefenen van sport, indien dit geschiedt door deelnemers, waarvan men niet weet of zij daartoe lichamelijk geschikt zijn. (2)

De medische sportkeuring beperkt haar sportgeneeskundige activiteit tot preventieve keuring (bij het begin van sportbeoefening en daarna periodiek herhaald), tot begeleidende keuring (bij toeneming der prestatie door trainingen en bij bekende afwijkingen) en tot contrôle-keuringen (terugkomen op het sportveld na ziekte of ongeval).

In Nederland werd in februari 1927 het eerste sportkeuringsbureau opgericht in Den Haag, spoedig gevolgd door Amsterdam, Utrecht en later Rotterdam. Ook in kleinere plaatsen als Deventer, Alkmaar, Leeuwarden werden bureaus ingesteld; in mei 1930 kon een Federatie van Bureaus voor Medische Sportkeuring worden opgericht. De doelstelling van de Federatie vormde het nemen van die maatregelen, welke konden bevorderen, dat zij, die zich aan lichaams-oefeningen wijdden, daarvan voor hun gezondheid het grootst mogelijk voordeel ondervonden. (3)

In 1972 bestonden in Nederland ca. 200 bureaus met ca. 300.000 keuringen per jaar.

Op 13 oktober 1937 werd te Breda een Bureau voor Medische Sportkeuring opgericht met als werkgebied Breda en omgeving. Dit was het resultaat van besprekingen tussen de voorzitter van de Federatie van Bureaux voor Medische Sportkeuring, Prof. Sleeswijk, en een aantal Bredase doktoren. (4)

Tot het voorlopig bestuur behoorden de doktoren Van Vonno, Joling en Blomjous, de afgevaardigden van de sportclubs W.J. v.d. Voort, C.J. v. Dalsum, M. Thillieu, Luit. Wijdicks, Mr. P. Swaap en A. Schröder. Laatstgenoemde nam tevens het voorlopig secretariaat op zich. Het bureau werd niet gedragen door een aparte stichting of vereniging.

Tot 1964 toe werden de keuringen, hoewel formeel geen G.G. en G.D.- taak, vanuit de Gemeentelijke Geneeskundige en Gezondheids Dienst verricht, d.w.z. op basis van vrijwilligheid verleenden enkele artsen en zusters en een administrateur, later een administratief ambtenaar van de G.G. en G.D., hun privémedewerking. Voorts werd ten behoeve van de keuringen gebruik gemaakt van gebouw en outillage van de G.G. en G.D. aan de Schorsmolenstraat 6 te Breda. De artsen ontvingen *f* 1.25 per keuring. In de praktijk werd de opbrengst der keuringsgelden verdeeld tussen de vier keuringsartsen. Gemiddeld besteedden deze twee avonden per week aan het keuringswerk. De lage honorering maakte het praktisch onmogelijk huisartsen bereid te vinden deze keuringen te verrichten. De verpleegsters werden gehonoreerd met *f* 0,50 per keuring. Deze "situatie" was in de praktijk zo gegroeid en was formeel waarschijnlijk niet vastgelegd.

De kosten werden gedekt uit het keuringstarief van *f* 3,-- voor niet-jeugdigen en *f* 2,-- voor jeugdigen.

Formele relaties met de sportwereld ontbraken. In 1963 kwam hierin verandering door de oprichting van de Stichting Medische Sportkeuring bij raadsbesluit van 16 oktober 1963, gewijzigd bij besluit van 4 december 1963 en goedgekeurd door Gedeputeerde Staten van Noord-Brabant op 22 januari 1964 G. nr. 72663. De notariële akte van oprichting dateert van 7 juli 1964. Enerzijds kwam hierdoor de relatie met de gemeente c.q. de G.G. en G.D. duidelijker tot uitdrukking

nu het een gemeentelijke stichting werd. Zo was vereist dat het bestuur (zie bijlage I) door de gemeenteraad benoemd moest worden en dat het voorzitterschap van de Stichting in handen diende te liggen van een lid van de medische staf van de G.G. en G.D. Anderzijds werd een organisatorische band met de Bredase artsen en de sportwereld gelegd door de eis dat twee leden van het stichtingsbestuur op aanbeveling van de afdeling Breda van de Koninklijke Maatschappij tot Bevordering der Geneeskunst en twee op aanbeveling door de Gemeentelijke Sportstichting Breda moesten worden benoemd.

In de periode na 1964 was er zowel op bestuurlijk als op uitvoerend vlak een zeer nauwe personele verwevenheid tussen Stichting en G.G. en G.D. Dit kwam o.a. tot uitdrukking in het navolgende:

- a. De geneesheer-direkteur van de G.G. en G.D. was voorzitter van de Stichting.
- b. Het hoofd van de afdeling Jeugdgezondheidszorg van de G.G. en G.D. was tegelijkertijd gemeentelijk sportarts, medisch adviseur van de dienst voor Jeugd en Sport en hoofd van het sportkeuringsbureau.
- c. De keuringen binnen het sportkeuringsbureau werden bijna geheel door G.G. en G.D.-artsen verricht aangezien de Bredase huisartsen praktisch niet in de gelegenheid waren deze te verrichten en ook pogingen om andere sociaal-geneeskundigen dan G.G. en G.D.-artsen hiertoe bereid te vinden, geen succes hadden.
- d. De para-medische assistentie bij de sportkeuringen werd volledig door personeel van de G.G. en G.D. waargenomen.
- e. De (financiële) administratie van het sportkeuringsbureau werd volledig door personeel van de G.G. en G.D. verzorgd.

De materiële verwevenheid tussen Stichting en Gezondheidsdienst kwam tot uitdrukking in het feit, dat de Stichting ten behoeve van haar keuringsactiviteiten gebruik maakte van de accommodatie en de medisch-technische outillage van deze dienst.

Met het oog op deze onduidelijke situatie - formeel een Stichting, in feite onderdeel van de G.G. en G.D. - besloot het bestuur van de Stichting Medische Sportkeuring, mede op verzoek van het gemeen-

tebestuur, tot installatie van een commissie die een studie moest maken van de meest gewenste structuur en organisatie voor de Medische Sportkeuring in Breda. Deze commissie had de resultaten van haar studie neergelegd in een in 1972 aan het bestuur van de Stichting Medische Sportkeuring uitgebrachte nota "Werkwijze Organisatie en Structuur Sportkeuringsbureau Breda". (5)

De eindconclusie luidde: de Stichting Medische Sportkeuring opheffen en de medische sportkeuring incorporeren in de G.G. en G.D.

Zodoende werd bij raadsbesluit van 15 februari 1973 de Stichting Medische Sportkeuring per 1 januari 1973 opgeheven en op dezelfde datum geïncorporeerd in de G.G. en G.D.

GESCHIEDENIS VAN HET ARCHIEF EN VERANTWOORDING VAN DE INVENTARISATIE

Het archief loopt over de periode 1936 tot en met 1972 en bevat tevens de liquidatiegeschiedenis van de Stichting. De stukken van vóór (6) 1964 betreffen oprichting en werkwijze van het sportkeuringsbureau te Breda, welk bureau overging in de Stichting Medische Sportkeuring Breda.

De stukken betreffende oprichting, werkwijze en opheffing zijn ook aanwezig in het archief van de gemeentesecretarie (7).

Het archief werd bijgehouden door de secretaris van de Stichting: drs. G.J. ter Meulen.

Waarschijnlijk zijn archiefstukken vermengd geraakt met het archief van de G.G. en G.D. Deze dienen bij inventarisatie van het G.G. en G.D. archief teruggebracht te worden. Er werd geen registratuurplan aangetroffen. De ordening der stukken gebeurde voornamelijk naar chronologie.

Voor stukken jonger dan 30 jaar geldt een beperkte openbaarheid. De omvang van het archief bedroeg bij ontvangst ca. 1 meter. Hiervan werd 0,75 meter vernietigd.

Het thans geïnteriseerde archief heeft een omvang van 0,25 meter.

NOTENAPPARAAT

1. Inventarisnummer 18
2. Archief van de gemeente-secretarie Breda,
serie 1960-1969, doos 464, map I.
3. Inventarisnummer 19
4. Inventarisnummer 14
5. Inventarisnummer 18
6. Archief 1945-1959, doos 967, map V.
7. Archief van de gemeente-secretarie Breda,
1960-1969: doos 464, map 1 t/m 5
doos 465, map 1 t/m 4
1960-1979: doos 326, map 10
doos 997, map 3, 4, 6
doos 998, map 3

BIJLAGE I

LIJST VAN FUNCTIONARISSEN VAN DE STICHTING MEDISCHE
SPORTKEURING TE BREDA, 1963-1973.

Bestuur:

1. A.J.M. Smulders (geneesheer directeur G.G. en G.D) :voorzitter
2. G.J. ter Meulen (arts) :secretaris
3. L.J.F. Koertshuis :penningmeester
4. A.L. Nanninga (arts) :lid
5. A.J. Sips :lid

Zij zijn allen bestuurslid geweest vanaf 4-12-1963 tot de opheffing
per 1-1-1973.

6. J.W.A. van Ierssel (hoofd van de administratie van de G.G. en
G.D.) :administrateur van 4-12-1963 tot 1-6-1973
7. M.A.J.M. van Bakel (arts) :medisch hoofd van het sport-
keuringsbureau van 1-1-1966 tot 1-1-1973

BIJLAGE 2

LIJST VAN DE IN 1987 VERNIETIGDE BESCHEIDEN VAN HET
BUREAU (LATER STICHTING) MEDISCHE SPORTKEURING TE
BREDA

Tabellarisch kas/bank en giroboek, 1969 en 1973.	2 delen
Dagafschriften van de giro, 1972-1973.	2 klappers
Dagafschriften van de rekening-courant overeenkomst met de gemeen- teontvanger, 1971-1972.	2 ordners
Stukken betreffende de rekening-courantoverzichten van de diverse sportverenigingen, 1964-1966.	1 omslag
Ordner houdende kwitanties inzake betaling per kas t.b.v. sport- keuringen, 1972.	1 klapper
Stukken betreffende controle van de jaarrekening door het Centraal Bureau voor Verificatie en Financiële Adviezen van de Vereniging voor Nederlandse gemeenten, 1966-1971.	1 omslag
Stuk betreffende de Sportsubsidieregeling 1972 ingaand op 1 januari 1972.	1 deel

- Lijsten met adressen van de Federatie van Bureaux voor Medische Sportkeuring in Nederland,
1968. 1 deel
- Stukken betreffende de loonadministratie van het personeel,
1964-1972. 1 omslag
- Stukken betreffende aanwijzingen behorende bij het keuringsformulier van de Federatie van Bureaux voor de Medische Sportkeuring in Nederland,
1964. 2 katernen
- Stukken betreffende het geven van richtlijnen voor het keuren van deelnemers aan de TRIM-activiteiten,
1964. 1 omslag
- Stuk houdende een overzicht van de behoeftenplanning van de Stichting,
1967-1970. 1 omslag
- Handboek van de Koninklijke Nederlandse Vereniging voor Luchtvaart,
1962. 1 band
- Stukken betreffende voorwaarden inzake lichamelijke en geestelijke geschiktheid voor aanvragers of houders van een zweefvliegbewijs, ca. 1964. 1 katern
1 circulaire
- Stuk betreffende reglement voor de 50ste internationale vierdaagse afstandmarsen,
1966. 1 katern
- Kranteknipsel betreffende sportkeuring, sportbegeleiding en andere activiteiten op sport-medisch terrein,
1966-1969. 1 omslag

Stukken betreffende uitslagen van de sportkeuringen van de leden van de diverse sportverenigingen, 1972-1973.

1 ordner
kaarten

Register houdende opgave van het aantal keuringen per vereniging met vermelding van betalingen, 1964-1973.

1 deel

Stukken houdende opgave van de deelnemers aan de kontaktavonden inzake de medische sportkeuring op 21 april 1970 en 16 maart 1971 voor bestuurders, trainers, jeugdleiders, clubartsen en verdere belangstellenden, 1970 en 1971.

1 omslag

INVENTARIS

STUKKEN VAN ALGEMENE AARD

- 1-10. Jaarverslagen,
1937, 1948-1950, 1953-1970. 1 omslag
9 delen
1. 1937, 1948-1950, 1953-1961
 2. 1962
 3. 1963
 4. 1964
 5. 1965
 6. 1966
 7. 1967
 8. 1968
 9. 1969
 10. 1970
11. Notulen van de bestuursvergaderingen,
1964-1969. 1 omslag
N.B. Zie ook inventarisnummer 14.
12. Ingekomen brieven en minuten van uitgaande brieven,
1961-1971. 1 omslag
13. Statistische overzichten van sportkeuringen,
1955-1965. 1 omslag

STUKKEN BETREFFENDE BIJZONDERE ONDERWER-
PEN

I. Organisatie

14. Notitie betreffende de oprichting van het bureau met de notulen van de eerste bestuursvergadering van het voorlopig bestuur,
1937.
In dorso: adreslijst van sportverenigingen,
1938. 1 deel

15. Notulen van de bespreking van 16 oktober 1961 tussen gemeentelijke functionarissen en geneeskundigen over een andere organisatievorm van de sportkeuring te Breda,
1961. 1 omslag

16. Statuten en huishoudelijk reglement,
1964. 1 omslag

17. Stukken betreffende de toekomstige ontwikkeling van het sportkeuringsbureau,
c. 1964-1968. 1 omslag

18. Stukken betreffende de organisatie, werkwijze en de structuur van het sportkeuringsbureau, de reorganisatie na eventuele incorporatie in de G.G. en G.D. alsmede de subsidiëring en tarieven,
1968-1971. 1 omslag

19.	Statuten en huishoudelijk reglement van de Federatie van Bureaus voor Medische Sportkeuring in Nederland, 1934 en 1966.	2 katernen
20.	Jaarverslag van de Federatie van Bureaus voor Medische Sportkeuring in Nederland, 1970.	1 omslag
21.	Concept-notulen van de jaarlijkse algemene vergadering van 2 mei 1970 alsmede de agenda voor de jaarlijkse algemene vergadering van 15 mei 1971 van de Federatie van Bureaus voor Medische Sportkeuring in Nederland.	1 omslag
22.	Rapport, betreffende de toekomst van de Medische Sportkeuring in Nederland, uitgegeven door de Federatie van Bureaus voor Medische Sportkeuring in Nederland, 1968.	1 deel
23.	Huishoudelijk reglement van de Vereniging voor Sportgeneeskunde te 's-Gravenhage, vastgesteld door de ledenvergadering, 1965.	1 omslag

II. Financiën

24.	Begrotingen, 1963-1973.	1 omslag
25.	Jaarrekeningen en balansen, 1964-1972.	1 omslag

III. Personeel

26. Arbeidsovereenkomsten,
1964-1966. 1 omslag

27. Verzamelloonstaten,
1964-1972. 1 omslag

IV. Taakuitvoering

28. Voorschriften inzake medische sportkeuringen,
c. 1965. 1 omslag

29. Nota van dokter M. van Bakel betreffende de sport-
medische voorzieningen in de gemeente Breda, met
bijlagen,
1967. 1 omslag

30. Slotnota van een werkgroep betreffende de verhoging
van het spelpeil in de sport,
1964. 1 omslag